

LAO TSÉ

IEDEREEN KENT HET NUT
VAN HET NUTTIGE.
WIE KENT HET NUT
VAN HET NUTTELOZE ?

DE WEG
IS WIJZER
DAN DE
WEGWIJZER
LAO TSE

ERICA 8ste JAARGANG 1980.4

Verschijnt op: 21 maart,
21 juni,
21 september,
21 december.

Erica is een driemaandelijkse uitgave van de Werkgroep Limburgse Natuurgidsen, aangesloten bij NAL: Natuurbeschermingsactie Limburg.

Redactie: alle Limburgse Natuurgidsen.

Redactieadres: Bemvaarstraat, 36, 3583 overpelt. Tel: 011/643616.

artikelen toezenden: 1 maand vóór het verschijnen.

Verantwoordelijkheid van de artikels bij elke auteur zelf.

Voorzitter: Roger Schoebben, Dorpsstraat, 62, 2745 Eigenbilzen.

Secretariaat: Cécile Ulenaers, Steenweg Linde, 24, 3570 Peer.

Rekeningnummer: 235-0010248-75.

tel: 011/735279.

Gehele of gedeeltelijke overname van artikelen uit deze uitgave
is alleen toegestaan ten dienste van de natuurbescherming en pas
na contact met de respectievelijke auteurs.

10 LANGE JAREN REEDS, TIMMERDE DE
WERKGROEP LIMBURGSE NATUURGIDSEN
AAN DE WEG VAN DE BEWUSTMAKING.

Meningen, stellingen en uitspraken, afgedrukt in deze uitgave,
strijdig met de doelstellingen van de vereniging, worden na be-
raad door de redactie van commentaar voorzien. Recht op antwoord
is evenwel ten allen tijde gewaarborgd.

INHOUD VAN DIT NUMMER

Algemeenheden	1
Inhoud	2
Brief van de Voorzitter	3
Bij leven en dood	4
Jaarvergadering	5,6
10 jaar Isis en Natuurgidsen:	
evangelieinterpretatie	7
voorbereiding	7,8
tiendaagse	8,9,10,11,12.
besluit	13.
slot	14,15.
Fijne wandelplekjes geweest:	
Maesensveld te Overpelt	16,17;18.
bezinning	19,20.
Korreltje zout	21.
Lichting Natuurgidsen 1980	22,23,24.
Huisvuilprobleem, deel 4.	25.
Laatste bladzijde van 1980.	26.
Nal-deel	
Weerspreuken	27.

Winter

Mijn ziel is als een sterrewacht
zo stil, met nooit voldane ogen
ze turen in de winternacht
naar d'einder van de hemelbogen.

Daphnia

Beste Vrienden,

Het jaar '80 loopt weer ten einde. Ook onze decenniumviering ligt weeral een paar maanden achter de rug. Wij hopen dat ieder zijn gading gevonden heeft aan onze feestdis met zijn ruim gevarieerd programma. Enkele hoogtepunten waren de Academische Zitting, het poppenspel en het zeer geslaagd familiefeest. De weekactiviteiten kanden spijtig genoeg, heel wat minder succes. De afwezigen hadden ongelijk. Globaal mogen wij echter spreken van een geslaagde viering, vooral wat de inhoud betreft.

Graag willen wij dan ook alle mensen, die van ver of van dichtbij ook maar iets met de organisatie te maken hadden, van harte danken voor hun inzet. Toch zouden wij enkele hardwerkers, op het gevaar af er andere te vergeten, in de bloemetjes willen zetten. Speciaal onze dank aan Cécile en Jef, die het reuzedeel van het programma te Peer in elkaar boksten en realiseerden. Tevens onze dank aan Liliane, René en Pol voor het fijne familiefeest.

Maar een nieuw werkjaar staat weer voor de deur. Mogen wij nogmaals een oproep doen bij alle natuurgidsen voor meer medewerking. Wij hebben jullie allen echt hard nodig. Te veel ontmoeten wij overal dezelfde gezichten, zodat deze mensen meer dan overbelast worden.

Op zaterdag 10 januari 1981 krijgen jullie de kans tijdens onze algemene jaarvergadering om jullie te laten horen. Onze nieuwe natuurgidsen van Peer zijn hartelijk welkom; ook op hen rekenen we heel in het bijzonder. Het is immers, dankzij de nieuwe impuls dat onze natuurgidsenerking efficiënt blijft.

In afwachting wensen de bestuursleden jullie allen alvast een vredige Kerst en een heilvol Nieuwjaar.

Roger Schoebben, voorzitter.

DE WAARHEID VINDT HAAR
KLEED VAN FEITEN TE STRAK.
IN VERDICHTSEL BEWEEGT
ZIJ ZICH MET GEMAK.

4 BIJ LEVEN EN DOOD

MOEDER EN KIND.

Pierre Kemp.

Een moeder voelt aan haar kind
waar het eindigt en waar het begint.
Nu maakt zij er muziek op met haar mond
een geeft aan de lopende band
meppes met de holle hand,
gelijk zij eertijds verlegen vond
bij haar man, toen die kwam
en zijn plaats in haar lichaam nam.

Bij Ingrid Collys en Ivo Beyen
werd Veerle geboren op 2 september 1980.

Bij Chris Willekens en Herman Beyen
werd Jan geboren op 29 oktober 1980.

Bij Yvonne Daniëls en Paul Capals
werd Hilde geboren op 13 november 1980.

aan allen onze bijzondere gelukwensen.

aan allen onze bijzondere deelneming.

Mevrouw Maria Put, moeder van René Martens,
overleedt op 8 september in de leeftijd van 83 jaar.

Mevrouw Jenne Van de borne, moeder van Frans Costens,
overleedt op 6 september in de leeftijd van 80 jaar.

Mevrouw Maria Lemmens, echtgenote van Jaak Faassen,
overleedt op 12 september in de leeftijd van 41 jaar.

Mevrouw Mariette Vanderhoydonck, schoonzuster van Germaine Cox,
overleedt op 15 oktober in de leeftijd van 40 jaar.

DE MOEDER

Freek Van Leeuwen.

Ik heb het niet gewild, aan mij heeft het niet gelegen,
dat je gestalte en vorm van 't leven hebt gekregen.

Ik heb je weggevloekt en in gedacht,
zag ik jouw en mij al drijven in de gracht.

Maar toen je losbrak en in vloed van rode pijnen,
voelde ik alle haat en bitterheid verdwijnen.

Je was zo klein en in een felle dorst,
stak je je armpjes uit en tastte naar mijn borst.

Nu lig ik moe en ben ik zo stil en trots,
alsof jij Jesus was en ik de Moeder Gods.

10 JAAR ISIS EN NATUURGIDSEN

Bedenkingen in verband met de Groene 10-daagse, van 3 tot en met 12 oktober 1980 ingericht naar aanleiding van het 10-jarig bestaan der Werkgroepen Isis en Limburgse Natuurgidsen.

INTERPRETATIE VAN HET EVANGELIE VAN LUCAS, XIV, VERS 16/24.

Er was eens een man, die wel eens te vlug werd gevat door de vlam van zijn geestdrift als het ging om de verwezenlijking van een groot idee. Hij richtte eens een groot feest aan omdat de verenigingen, waaraan hij gedurende jaren het beste van zichzelf had gegeven, 10 jaar bestonden. Allen waarvan hij dacht dat het gelijkgezinden waren, nodigde hij tot tweemaal toe uit op deze viering. Wanneer het ogenblik gekomen was, sprak hij de meesten nog eens persoonlijk aan en zei: "Alles is gereed, neem naar eigen goedvinden deel aan ons feest."

Eenstemmig begonnen echter allen zich te verontschuldigen: "Ik kan niet komen want ik moet op reis naar Zweden. Ik heb een stuk grond gehuurd en ik moet gaan zien hoe ik daarmee mijn tuin kan vergroten. Mijn gezin gaat vóór deze feestviering, ik kan er helaas niet aan deelnemen. Ik woon te veraf, de verplaatsing is te groot. Ik heb te lage bloeddruk, ik voel mij ongemakkelijk. Een dochter heeft mijn vrouw mij geschonken, ik kan haar niet alleen laten. Ik ben mijn huis aan het vergroten en ik moet verder werken want het gaat winteren. Ik ga liever naar de Hoge Venen, daar kan ik ten minste nog iets bijleren."

De naieve man, die in zijn geestdrift enorme moeite had gedaan om voor iedereen iets in te richten dat hem zinde, werd heel erg droef om al deze uitvluchten, want hij voorvoelde wat er ging gebeuren. Hij hoopte dan maar dat belangstellende vreemdelingen zijn zalen zouden vullen om deel te nemen aan zijn feestmaal.

Maar ook deze lieten het afweten en de naieveling bleef heel alleen achter met zijn ontgoocheling en de schulden die hij voor zijn verenigingen had gemaakt om het iedereen naar de zin te maken. Vriendelijk maar dringend werd hij bovendien verzocht zijn beklag maar voor zichzelf te houden gezien de schijn van de eendracht voor de buitenwereld moest worden gered.

De man was echter gewoon te zeggen wat hem op het hart lag in plaats van de boel te verdraaien om het imago te redden en gezien zijn mond nu vol gal was kon hij geen honig spuwen. Heel verbitterd wendde hij zich dan ook af en zwoer nooit meer zulke hevige spanningen te doen voor een gemeenschap die er toch geen respect voor kon opbrengen.

VOORBEREIDING

Inrichter van de 20 manifestaties die werden gedaan op 10 dagen, wil ik daarover een summier verslag uitbrengen en een tipje lichten van de sluier die hangt over het gebeurde. Alleen de markante feiten worden vermeld om niet te veel plaats in te nemen. Dat kan trouwens toch niet, daarvoor moest je er zelf bij zijn.

Na jarenlang vergeefs verzoek om suggesties in verband met de viering heb ik in het voorjaar maar zelf een programma ontworpen. Dat werd uitvoerig doorgelicht, aangepast en uitgebreid met voorstellen van P. Evers en J. Debruyne. Niemand kan dus zeggen dat het niet was gekend, dat er geen inspraakmogelijkheid is geweest, noch van links, noch van rechts.

Alle contacten waren afgesloten in begin Juni, alle teksten waren drukklaar op half augustus, de verwachtingen waren hoog gespannen. In laatste instantie werd bij Isis beslist het natuurcentrum met voedingswin-

kel ook nog te openen tijdens de Groenel0-daagse. Deze 21ste manifestatie zou doorgaan op zaterdag 4 oktober 1980 om 11 uur. Daardoor werd de ploeg gehalveerd, de werktijd verkort, de problemen vermenigvuldigd. Moeilijkheden stapelden zich op, onvoorziene dingen keken om de hoek, iemand waarin grote verwachtingen waren gesteld inzake typewerk, liet het integraal afweten zodat ik alles zelf kon doen, enz... het klassieke gespannen gedoe. Toch gleed alles zonder specifieke afspraken in elkaar als de delen van een puzzel en alles was gereed wanneer het nodig was. De kern van de Isis-ploeg bolde als nooit ze gesmeerd. Rijke ervaring als je precies weet wat je aan elkaar hebt. Dat alleen al maakte het de moeite.

Vooraf het drukwerk schiep nogal eens problemen gezien de experimentele fase van het persgebruik. Dankzij het doorzettingsvermogen van Paul Capals, dankzij Cécile en Jos de Bryun kwam alles toch op tijd klaar. Resultaat: op maandagavond van 6 tot 12 uur op 29 september raapte de Isis-ploeg alles uit: 200 jubileumnummers, 250 molenexcursies, 250 dichtbundels -allen 60 bladzijden dik- en 500 tentoonstellingsfolders. Mooie gehelen die het professionele niveau benaderden. Cécile zorgde dan nog maar eens voor het plakken van de ruggen. Dank U vooral Paul, Cécile en Jos maar niet minder: Germaine, Marcel, Mia, Fons, Rik, Pa, Pierke, Roger en Hugo. De zwaarste steen was van mijn hart.

TIENDAAGSE

VRIJDAG, 3 OCTOBER: ACADEMISCHE ZITTING.

Ze verliep rimpelloos. Een bijzondere pluim: Voorzitter Delaunois van BBL noemde haar een model van eenvoud. Zijn letterlijke woorden waren: "DAAR WAAR DE NATUURBESCHERMING SEDERT JAREN WORDT GEKENMERKT DOOR HAAR EENZIJDIGE BELICHTING MET PANELEN, IS DIT ONMISKENBAAR HET MOOIE RESULTAAT VAN EEN POGING OM DE NATUURBESCHERMING DE BREDERE VISIE TE GEVEN WAAROP ZIJ RECHT HEEFT. DE PRESENTATIE, DE VOORSTELLING VAN BUNDEL EN TENTOONSTELLING, DE MUZIEK; ALLES DROEG ER NIET GERINGE MATE TOE BIJ OM DE NATUURBESCHERMING OP TE TILLEN TOT HET CULTURELE NIVEAU DAT HAAR ALTIJD HEEFT ONTBROKEN, MAAR DAT ZIJ ALTIJD HEEFT VERDIEND."

Ik ben niet ijdel maar toch: bedankt, mijnheer Delaunois. Toch iemand die het zag. Spijtig genoeg kwamen de complementen uit de Antwerpse hoek. Maar niemand is sant in eigen land, ook dat wist ik al. Gelukkig waren er getuigen.

Over het algemeen was Limburg present op de zitting. Toch waren er weer enkele groepen die uitblonken door hun afwezigheid. Wel iets bitter na zulke inzet. Nog maar eens een bewijs dat we er nog niet zijn met de eendracht. Bijzondere dank aan COMT ENDE SPEELT voor de wondere muziek, aan Mevr. Nuyts voor de alternatieve toastjes, aan Liliane, Cécile, Mia, Roza en Irene voor het klaarmaken en rondragen. Ook aan Hugo voor het stoelen zetten. Toch wil ook een buitenstaander de kans geven om zijn indrukken weer te geven, vandaar het verhaal van Theo Dreesen.

10 JAAR ISIS, 10 JAAR NATUURGIDSEN.

Peer, 3 oktober 1980, vrijdagavond, 19.45 uur. Een vierkant zaaltje, enigzins verscholen in een parochiaal complex, waar jeugdgroeperingen, vakbond en postzegelclub een onderkomen vonden.

Links, een buffet: de bedoeling van het zaaltje is duidelijk niet alleen cultureel. Vooraan een rij tafels met namen, sober, met erachter tentoonstellingspanelen van de Natuurgidsen, zacht van kleur en vriendelijk. Rechts borden van Isis met krantenknipsels, pamfletterig, hard en aanklagend. Achteraan: naieve kindertekeningen op borden geplakt. Bij de deur, achter een tafel: Jef die leep amicaal zijn jubileumuitgave aan de binnenkomers kwijtraakt. In de zaal, rondkijkend en begroetend, voorzitter Roger, deftig in zondagse pak, samen met nog enkele andere vroegelingen. Maar het drukker, vertrouwde gezichten duiken op. Milieuvrienden kennen elkaar.

20.15 uur. Rumoeurige volle zaal. Jef tracht stilte te verkrijgen. Nonchalante vlotte inleiding, geen franjes.

Dan Leon Bergmans, met harde stem, vlot en fel over zijn Isis. Spreekt met overtuiging, zeker van zichzelf. Het is het verhaal van de harde en moeilijke weg, het verhaal van een hardwerkende vereniging die bijna bij toeval ontstond, door de omstandigheden gedwongen in het harde keurslijf van de juridische natuurbescherming, het verhaal van mensen die de persoonlijke interesse van bloemetjes kijken hebben geofferd aan de natuurbescherming van het harde niveau. Om even stil van te worden.

Roger Schoebben, voorzitter van nu al meer dan 300 natuurgidsen. Spreekt warm, vriendelijk en hartelijk over het groeiende succes van de vereniging. 300 natuurgidsen: kan men de invloed hiervan in Limburg afwegen? Was de anti-A24-actie toch een gevolg van de gestadige bewustmaking?

Herman Delaunois met lang dun grijzend haar. Spreekt geaffecteerd, zeker van zijn stuk, met doordringende stem, bezielend, overtuigend. Man is publiek gewoon, heeft techniek. Deelt gul pluimpjes uit aan de pioniers van de Limburgse Natuurbescherming. Noemt een koe echter ook een koe, al heet ze in dit geval: een schooltje in Komen versus autoweg Wallonië.

Guido Van Steenberghe in zijn typerende houding, linker hand in de broekzak, rechterhand druk bewegend. Welbespraakt filosoferend, zacht maar doordringend. Moet nooit achter woorden zoeken.

Roeland Diriks met cowboyvestje, medalie bungelend op de borst, zware zwarte baard. Spreekt doordringend, soms dof naar beneden kijkend, dan krachtig helder in zaal kijkend. Man van "Stervende Natuur". Zwaait geen wierookvat bij deze 10 jaar bestaan, maar pleit voor een hechtere samenwerking. Toch pluim voor Jef naast hem, onbewogen zittend, haardoswuiwend.

Dan Jef weer, even ontroerd als hij zijn eerste dichtbundels weggeeft aan de mensen die er het hardst voor hebben gewerkt om hem te laten verschijnen. Moeilijk peilbare man met verrassend menselijke kant.

Muzikale pauze: verassend jonge muzikanten met baardige welbespraakte leider. Ze hebben zelf zichtbaar pret in de melodieuze sonore klanken uit de wonderlijke instrumenten. Geluiden uit een archaïsche tijd toen alles nog met de hand werd gedaan.

Even een politiek (?) appaus voor een groene volksvertegenwoordiger. Even later een beleefder klappen voor de nu arriverende burgemeester en schepenen. Nu ja, beter laat dan nooit.

Dan voor velen het doel van hun komst deze avond: 44 nieuwgediplomeerden die een na een naar voren schuiven. De ene fier, blij; de andere aarzelend of nonchalant. 44 mensen in aantal; hoeveel zullen we er ooit van terugzien op verdere activiteiten? Tot slot nog even een bedankje van Guido Van Steenberghe aan de stille medewerkers aan de cursus: Jef, Cécile en Willy: onvervangbare mensen.

Opening tentoonstelling: de voorzitter van de culturele raad neemt het woord. Rijzige figuur met baard, rolkraag, zoekt worstelend en improviserend een opening van natuurbescherming naar cultuur.

Het einde van het officiële gedeelte komt plots: stoelen worden fluks aan de kant geschoven voor een alternatieve receptie. Vriendelijke dames, glinsterende glazen met drank en schotels met vreemde hapjes die aarzelend proevend worden genomen. Toch lekker en zeer speciaal. In het zijzaaltje drummende mensen op de tentoonstelling. Bizarre vormen en figuren op muurhoge wandpanelen, sierlijk aardewerk in het midden, elkaar verdringende mensen voor de onmisbare boekenstand. Nerveus rondlopende Jef, zoekend en rondkijkend of alles gesmeerd loopt.

Maar de drukte verdwijnt even later. De eersten worden al opgeslokt door het donkere kerkplein. De groenen waren weer samen. Het was goed. Weten, dat men met zovelen in dezelfde richting kijkt geeft weer moed.

ZATERDAG, 4 OCTOBER 1980: diareeks.

Ondanks het feit dat Groen Limburg uitsluitend denkt in dia's, was er weinig belangstelling voor een reeks die zeker het zien waard is en die probeert te bewijzen dat de Dommelvallei het waard blijft om voor te vechten en dat het hele A24-epos ten hier niet voor niets is geweest.

ZONDAG, 5 OCTOBER 1980: PROVINCIALE WANDELDAAG.

Dit prachtig initiatief van Jos de Bryun werd naar mijn heel bescheiden oordeel niet voldoende beantwoord. Inderdaad; neem de bestuursleden weg en de nieuwe gidsen, wat schiet er dan nog van over? Op een bepaalde plaats ging de geprogrammeerde wandeling zelfs niet door omdat er maar 3 wandelliefhebbers waren. Wij hebben bij Isis ooit een wandeling geleid met 3 gidsen voor één wandelaar. Die was dan ook voor zijn hele leven tegenstander van de A24. Daarom zeg ook heel bewust aan alle nieuwe gidsen die in hun jong vuur bereid waren mee te werken: DANK U.

MAANDAG, 6 OCTOBER 1980: BEZINNINGSAVOND VOOR LEDEN VAN WERKGROEP ISIS.

Ruime aanwezigheid. Er werd besloten verder te gaan op het ingeslagen pad: zorgen dat de vereniging niet doodbloedt aan de gevreesde grootschaligheid; de gang van zaken in de Dommelvallei nauwkeurig volgen; reageren waar het past, eigen middelen creëren. Meer nadruk leggen op de educatie van de bevolking en samenwerken met andere groepen. Als die groepen op een even positieve manier inschakelen, dan zijn we er. Maar na wat ik gedurende de 10-daagse heb gezien....?.....?

DINSDAG, 7 OCTOBER 1980: KERNENERGIE.

Deze voordrachtavond werd gekenmerkt door 2 markante feiten:

1) BEZOEK VAN DE BOB: Zover staan wij dan na 150 België, de heksenketel die zich democratie noemt. Op een doodsimpele, vreedzaam bedoelde in formatievergadering verschijnt een lid van de BOB. Weliswaar vriendelijk noteert hij de namen van inleider en spreker en volgt de volledige voordracht.

Voor ons niet gelaten, wij zeggen daarvoor geen woord minder want er was niets te verbergen. De hamvraag is echter: is de macht der multinationals zo groot geworden, dat zij in staat zijn elke vergadering op staatskosten te laten bijwonen, zelfs in zo'n klein gat als Peer? Waarom wijzen wij dan naar het Costblok? Waarom schelden wij dan op Pinochet? Het is hier geen haar beter. De dagen daarna krijg je nog wat onbeschofte telefoons om meer uitleg. Maar daarvoor moeten ze niet bij mij zijn. Pure intimidatie...maar t.o.z. van mij nutteloos.

2) Ontstellend weinig volk. Met de BOB-man erbij: 14 mensen. Ontmoedigende ervaring na zulke publiciteit. Zou het dan toch waar zijn, dat de natuurbeschermers, zoals Delaunois zei, oogkleppen ophebben? Zou het dan toch waar zijn, dat zij alleen naar de grond kijken of naar de lucht en weigeren de toekomst te zien aan de horizon?

Omdat er zo weinig volk was, dacht ik het nutteloos een boek uit te loten om zaad in het bakje te krijgen. Het waren toch allemaal grote mensen, dacht ik. Ik stelde na afloop dan ook voor, allemaal een vrije bijdrage van minimum 50 frank te deponeren in de asbak aan deur 1. Wel, hou je vast: de helft liep buiten alsof het brandde...zonder te betalen. Knoop daar maar eens een touw aan vast.

WOENSDAG, 8 OCTOBER 1980: JEUGDDAG.

Ondanks activiteiten van de Chiro, die haar 25-jarig bestaan vierde en waarmee ik zeker samenwerking zou nagestreefd hebben als ik het had geweten, werd het poppenspel een succes. Dankzij Monsheide met veel gehandicapten, maar vooral dankzij de persoonlijke inzet van Cécile die gans Linde en de Wauberg had bewerkt. Een volle bus met 92 kindjes waarvan de meester de prijs voor de talrijkste aanwezigheid kreeg. Uit de andere scholen was de aanwezigheid maar magertjes.

Maar de Werner...hij was verdomd weer in zijn element. Poppenkast van dat niveau is "L'ART PURE" en HET middel om de natuurbelevingsgedachte op de meest pedagogische wijze over te brengen op kinderen. (Oei, oei, wat zeg ik toch nu weer. Pak de telefoon, jongens.)

De tekenwedstrijd was geslaagd. Kunnen die kindjes tekenen, zeg. Alhoewel...van Wijchmaal geen kat gezien. Zou het aan de begeleiding liggen? Als ik aan Linde denk, moet dat zo wel zijn. Kleine-Brogel deed mee met de KWB. Ook goed, natuurlijk. De deelname van Peer-Centrum was ook niet om over naar huis te schrijven. De Rijksbasis-school kreeg de prijs van de meer dan gevraagde inspanning. Er was echter niemand om hem af te halen. Niet zo mooi zou ik zo zeggen.

Picasso zei altijd: "Als je niet kan tekenen als de kinderen, dan kan ja niet tekenen." De kindjes van Peer die kunnen tekenen, dat hebben ze bewezen. Er waren echter geen grote mensen om naar het werk van de kinderen te komen zien. Arme maatschappij die geen aandacht heeft voor haar kinderen. De ballonwedstrijd bracht natuurgroeten uit West-Duitsland, bijna 400 kilometer ver. Dank aan Paul, Germaine, Betty, Fons en Cécile voor de hulp. Ik denk dat ze zeker zoveel plezier hebben gehad als de kinderen. Betty won zelfs een prijs met de ballonnen.

DONDERDAG, 9 OCTOBER 1980: VOEDING.

Goede voeding is noodzakelijk...omdat de denkwijze er volledig door wordt bepaald. Daarom, de belangrijkheid in functie van de zelfstandigheid. En toch geen volk. Eigenlijk wel begrijpelijk als je weet, hoe zelfs de groene jongens zich nog voeden in 1980. Want laat ons eerlijk zijn: ook met deze materie staan zij nog maar aan het beginpunt.

VRIJDAG, 10 OCTOBER 1980: FILM.

In St.Lambertus ging de sfeer volledig verloren aan de caduke installatie. In St.Lutgardis vond men het niet nodig de ramen te verduisteren. Begin er maar eens aan. En toch was het een mooie en bijzondere film; de serene sfeer tijdens de avondvoorstelling bewees dat.

Toch dank aan de Zusters voor de financiële inspanning. Daaraan danken we de enige manifestatie zonder verlies. Dank ook aan Hugo en Leon voor de begeleiding want ik kon er toen niet zijn.

ZATERDAG, 11 OCTOBER 1980: FAMILIEFEEST.

Slecht weer met magere opkomst. Ondanks de 2 aankondigingen in Erica, ondanks het persoonlijk aanschrijven door Cécile van iedereen: 90 mensen, 10 eregenodigden en 15 kinderen. Slechts 50 van de meer dan 300 natuurgidsen werden bereid gevonden samen een namiddag door te brengen. Aan Uzelf te oordelen.

Pater Landewald, de Familie Van Houtte en ons aller Cécile werden in de bloemen gezet voor het gedane werk in het verleden. Zonder meer echt en hard verdiend, daar ten minste zal iedereen het wel mee eens zijn. Daarom werd hen een bundel van Gezlle aangeboden. Ook Jules Van Voorden werd bedacht met een geschenk om 30 jaar, jaja 30 jaar trouwe uitgave van Natura Limburg.

Naar mijn maatstaven; ik zeg duidelijk: naar mijn maatstaven gebeurden er vreemde dingen op dat familiefeest. Halftime verliet, onafgesproken op de inrichtende vergadering en naar veler verrassing Midden-Limburg de zaal om een mis bij te wonen voor Gust Claes. Op slag was de sfeer gebroken en de eregenodigden zaten alleen. Steeds maar vraag ik mij af: waarom kon die mis, op zichzelf een piëteitsvol initiatief, niet doorgaan in de zaal zelf, laat ons zeggen als bezinningspauze.

Naar mijn gevoel en ik kan mij daar niet vanaf maken, is hier een kans gemist om de nagedachtenis en het werk te eren van ALLE mensen die hebben geijverd voor milieubehoud en die overgingen naar een ander bestaan. Ik denk niet alleen aan Gust, maar ook aan Gerard Knoops, Fil Timmermans, Paul Cloonen en alle dierbaren die ons ontvielen.

Op de bestuursvergadering was eveneens afgesproken een lindeboom te planten bij Malpertuus als aandenenken aan deze bijzondere gelegenheid. Ook dat gebeurde niet. Teken aan de wand? Te weinig enthousiasme? Gebrek aan inzicht? Nalatigheid? Onwil? Wie zal het zeggen, ik begrijp het niet.

ZONDAG, 12 OCTOBER 1980: MOLENROUTE.

Voorstelling van de Molenroute door de Dommelvallei, een brochure waar maanden aan is gewerkt, uitgegeven door Werkgroep Isis om te bewijzen dat natuurgebieden evengroot zijn als monumenten en evenveel waard.

Prachtig wandelweer: koud maar droog en zonnig. 25 Nederlanders, gasten uit Spaubeek, 3 gezinnen van Isis, 1 gezin van de natuurgidsen, 1 gezin van de Wielewaal Lommel, enkele eenzaten en wat begeleiders. Samen 40 mensen. Om in de grond te kruipen.

Meer nog: vanuit Midden-Limburg vertrok een bus naar de Hoge Venen; er was zelfs een bestuurslid van Isis bij. Prachtig solidariteitsbewijs was dat. Het argument, dat de tocht reeds lang was geregeld is voor mij niet afdoende. Zij had kunnen worden uitgesteld of medegedeeld op de bestuursvergadering waar het programma werd op punt gesteld. Het was immers reeds bekend van in april. Men viert slechts éénmaal een 10-jarig bestaan. De Hoge Venen liggen er al jaren en zullen er nog jaren liggen.

Men voert natuurbeleven aan als tegenargument. Kan dat alleen in de Hoge Venen? Ik zie dat als een overbelasting van dat gebied en stilaan is het niet alleen meer mijn stem die daar tegenop gaat.

Als men dan toch wil rondrijden, waarom dan niet voor één keer naar Noord-Limburg? Dat zou nog eens een bewijs geweest zijn van medeleven. Bovendien was het DE kans om te zien wat die vervloekte A24 heeft vernield door het gebrek aan inzet ter plaatse tegen dat monster van hebzucht en eigenbelang. En dat gebeurt in Midden-Limburg ook nog als men zich blijft blindstaren op natuurbeleven. Er is warempel nog wel wat anders te doen.

De Nederlanders hadden het over beleefdheid...fair zijn...eendracht...deontologie tegenover gelijkgezinden. Hebben ze in Belgisch-Limburg blijkbaar nog nooit van gehoord. Hoe dan ook, in welke bochten men zich ook wringt: Midden-Limburg wilde naar de andere kant. Teken aan de wand? Dat zijn de feiten.

Wat zijn nu de gevolgen van al dat onverschillig en dat tamme gedoe? Een groot gat in de kas: ondanks de maandelange inzet; ondanks dat we alles zelf hebben gedaan om de prijs te drukken; ondanks de schandalige verwaarlozing van ons gewone leven; ondanks de fenominale medewerking van enkelen.

Mag dit niet gezegd worden? Moeten de gemoederen worden gespaard? Moet naar buiten toe de eendracht blijvend worden voorgesteld? Ik vind, maar ik zal daarin wel weer alleen staan: de waarheid heeft haar rechten.

BESLUIT

13

Hoe is die onverschilligheid en dat wegblijven te verklaren?????????

-Is het een gevolg v/d malaise die volgens Paul Strijkers overal om zich heen grijpt als één der gevolgen van de toenemende crisis?

Hebben wij het in onze geestdrift te groot aangepakt? Daar lijkt het wel op, maar ik dacht dat het voor eenmaal wel mocht en kon. Of is geestdrift en het groot zien tegenwoordig ook al uit den boze? Zijn er geen andere meer dan tamme schapen? Wil iedereen worden plat gelopen?

-Bestond er geen interesse voor het gebodene? Het is juist met de verscheidenheid van aanbieding dat wij getracht hebben iets te brengen naar elke gading, zodat elkeen kon kiezen zonder tegen heug en meug te moeten komen. Men sprak overal lof over het programma.

Te weinig reclame gemaakt? 'T Is juist deze post die ons de das omdeed. Alle middelen werden aangewend: we kwamen op radio en TV, de bladen deden mee: Belang, Jet, Koerier, Groot Weekblad, Land van Weert, Velt, Nalkrant, affiches werden uitgehangen, enz... Alleen sommige natuurbladen vergaten ons. Hoevelen hebben we persoonlijk uitgenodigd?

-Is de Groene 10-daagse slachtoffer moeten worden van de hetze die de laatste maanden achter mijn rug tegen mijn persoon is gevoerd ten gevolge van enkele impulsieve aanhalingen tussen haakjes, die dan ook nog de waarheid waren? Nou dan, dank U wel. Ik zal het nooit meer doen; een 10-daagse inrichten bedoel ik. Jamais, Never.

Feiten zijn echter Feiten, helaas.

Er was geen belangstelling. Maaskant, Midden-Limburg, Bero, Stichting Limburgs Landschap waarvoor wij bommen verkopen en waarvan wij papier afnemen uit solidariteit, Wielwaal Bree, Werkgroep 4, oude en jonge natuurgidsen, Isis-leden, verschillende bestuursleden van weerszijden: buiten de Academische Zitting stuurden ze allen hun kat.

Alleen een paar mensen van Wielewaal Lommel, een paar natuurgidsen uit de buurt, een paar bestuursleden vonden het de moeite zich te laten zien.

Is er dan niets positiefs te melden?

Jawel, de A.Z. en het poppenspel. En verder de samenwerking met enkelen. Formidabel en daar ben ik dan ook heel dankbaar voor. Ik denk aan Paul Capals en zijn gezin. Ik denk aan het gezin van Germaine Cox en hun buitengewone inzet ondanks de moeilijke omstandigheden, die wij pas achteraf vernamen. Ik denk aan de voorzitter en de secretaris van Isis die er met hun gezin waren als het kon. Ik denk vooral aan Cécile en haar grenzeloze inzet zonder enige reserve, zonder wie veel onmogelijk was geweest. Vooral voor hen vind ik het spijtig. Zij hadden meer verdiend dan een gat in de kas van meer dan 20.000 franken die allen tot de laatste kunnen verantwoord worden.

Voor mij persoonlijk maakt het niet zoveel uit, want ondanks de enorme ontgoocheling, want ik ben ook maar een mens, kwam ik er fysisch en moreel sterker uit omdat ik mijn grenzen weer een beetje heb verlegd. Gezongen heb ik, het lied van de geestdrift, 21 strofen lang. Er waren alleen bijna geen luisteraars, vandaar het bittere refrein.

Ik voel mij als Don Quichotte na het nutteloos gevecht tegen de windmolens van zelfgenoegzaamheid. Ik heb mij dan ook moeten inhouden, op mij niet af te keren van het schamper gelach der schapen. Ik had het nochtans kunnen weten. Mijn grootvader zei het al: de ezel kan je wel naar de beek brengen, drinken moet hijzelf. Nu moet ik hem wel geloven. Ge ziet, het verstand komt ook bij mij niet voor de jaren. Dat is dan MIJN les, gepuurd uit deze bittere en treurige ervaring. Dat is dan MIJN verdienste, gelouterd door de inspanning. Helaas moeten de verenigingen opdraaien voor de schulden die ik om bestwil heb gemaakt. En dat is ook weer een bittere pil om te slikken. Maar wie zal dat een zorg zijn?

JEF LEIJSEN.

SLOT;

Op het Familiefeest werd zoals afgesproken een feestrede uitgesproken door Pater Landewald. Hij deed dit in de vorm van een historisch overzicht van de Natuurbescherming in Noord-Limburg. Hij eindigde met een gedicht. U hebt dat allen reeds ontvangen van Jules Van Voorden die U met deze gelegenheid aanspoorde U te abonneren op Natura Limburg, een groen blad waarvan vooral Landewald en Jules de ziel zijn. Vanzelfspkend gaan Jullie allen in op dit voorstel want ook dit is een vorm van eendracht....en daarom meer dan noodzakelijk. Omdat dit gedicht verscheen op losse bladeren en omdat wij niet graag zouden hebben dat het verloren gaat, drukken wij het hier als defintief slot van het geschrijf over de Tiendaagse af. De man eindigde dus als volgt.....

Beste Vrienden, U verwachtte waarschijnlijk een "feestrede" zoals het programma aankondigde. Om daar enigzins aan tegemoet te komen laat ik hier een gedicht volgen. Bij voorbaat waarschuw ik U voor de nogal "ronkende" klanken, misschien herinnerend aan de epische dichttrand van voorbije tijden. Maar kom: mag een feestgedicht niet ronken? Zo ja, hier gaat het dan.

TIEN JAAR LIMBURGSE NATUURGIDSEN.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Natuurgidsen
daagden plots op
als vurige flitsen
doorheen het nog te mistig grauw
van Limburgs groene gouw.

Hun bundellichten
op nabij en ver gericht,
verhelderden de horizon;
Limburgs groen moest, naar hun zin,
gans gaaf en gezond
en ongewond
de toekomst in.

Zij startten met een klaar begin,
een nieuwe, strenge wending:
"Geen, niet de minste roof.
Ook niet de minste schending."
belijgend fier
hun vast geloof
in levensrecht voor plant en dier.

Limburg vernam, wel iets verrast,
zulk kras geluid:
"Houd af de hand,
want ieder kruid,
al wat er wast,
elk wezen heeft zijn waarde,
al wat de aarde
aan wildheid wekt
geldt, naar plan en wet,
volstrekt
met reinste goud te wegen."

Het groene gidsenleger,
entens, integer,
trok toen, met trouwe tred,
door bos en veld en heide,
geleidde
enthousiast de groenen
die wilden mens met scheppingswerk verzoenen
en die, met open ogen,
naar 't vele schone,
te gering geacht,
zich diep demoedig bogen.

Het werd een tonen
van niet te schatten pracht,
gelijk ontroerd
slechts even
met tere vinger aangeroerd;
geen enkel leven
moedwillig doden,
veeleer ontvangen
als mimmer te ontwijken bode
van edel menselijk verlangen.

Zo, jaar na jaar,
nu reeds tien malen,
versterkte, schaar na schaar,
het heir dat, zonder pralen
en wars van baat,
gewoon,
met stipte regelmaat,
ons eigen schoon
door honderden,
vol ontzag, doet bewonderen.

Diezelfde zachte vrouwen, mannen,
die voor zo'n tere zaak zich spannen,
zodra het om verweren gaat
staan bikkelhard paraat,
getrouw aan hun blazen:
het niet te storen groen,
al wat de Schepper wilde
met onverstilde
verbetenheid ontrukken
aan greep van welvaartsnukken.

Verflauw niet groene gidsen,
ons Limburg kan Uw moed niet missen.
Uw stem mag niet verstommen,
blijf, druk en lang nog, drommen
omheen U scharen.

Wij wensen U welvaren
in groeikracht door de jaren.
Natuurgidsen, hou stand
in hechte band,
en blijf als vurige flitsen,
aan Limburg voller grootheid geven.

Hou zee, en doe de schenders beven.

Landewald Jansen, o.m.f.

PROFICIAT

Wij vernemen in extremis, dat het Van Veldeke-Leën-Komitee te Berk-de-Stad, de Wendelinusprijs 1980 heeft toegekend aan Pater Landewald. Daarmee werd zijn verdienste onderlijnd voor zijn wetenschappelijk werk op het vlak van de natuurobservatie. Wij feliciteren hem van harte en denken de tolk te zijn van alle "groen"-denkenden als wij zeggen dat zijn erkenning meer dan verdiend is.

FIJNE WANDELPLEKJES. GEWEEST

IN NAAM VAN HET GOEDE, DOEN MACHTHEBBERS, NIETS DAN HET SLECHTE.

Tijl Uilenspiegel

WIE IS DIE MACHTHEBBER?

Niemand minder dan de E-39, een intercommunale die zich door de jaren de allure heeft aangemeten van een wegenfirma, een intercommunale die volgens de mening van kenners reeds lang aan afbouw toe is omdat haar functie reeds lang is voorbij gestreefd. Hij wordt echter beheerd door heren (nou ja, heren...?) die in de rapte na hun uren nog wat willen bijverdienen, een flinke kluit waarvoor dan ook nog geen pink hoeft te worden uitgestoken.

Cumul is verboden voor Jan met de Pet. De groten aanzien dat echter als een verworven recht, want die mogen alles. Er zijn er dan ook die voor geen 20 beheersmandaten gaan omstaan. Een daarvan is voor velen de E-39 die daarvoor dan ook in leven wordt gehouden tegen wil en dank en niet zelden met veel slinkse streken. Daarbij: het opzadelen van de gemeenschap met dure kunstwerken (nou ja, kunst...?) en overbodige wegen.

Gezien het nut daarvan niet is te bewijzen worden werkloosheid en crisis gehanteerd als dekmantel en doordrukmiddel. Die doen het immers altijd. Vooral Jan met de Pet die zijn tijd verspilt met sport en TV, en die het vertikt van uit zijn ogen te kijken wordt met dat argument misleid. Brood en spelen, de eeuwige argumenten om hem zoet te houden.

Toch weet niemand waar hij aan toe is want die E39 hanteert de lepe techniek van de stilte. Je hoort of ziet hem niet, je weet niet wat hij eigenlijk uitspookt. Alles gebeurt in het molledonker alsof het daglicht wordt geschuwd. Toch wordt er wel altijd ergens op een intimiderende manier gesleept met jalons en hoekmeters. Daarbij stoort men zich niet aan eigendomsrecht want men doet alsof alles reeds onteigend is. Tegenpruttelende werkmensjes worden afgeblaft, plat geslagen met dreigementen. Desnoods komt er rijkswachtvertoon aan te pas.

WAAR HEBBEN WIJ HET OVER?

Wij hebben het over niet minder dan het Maesensveld te Overpelt, de laatste brok onafgebroken landbouwgrond in de gemeente, destijds met veel zweet en hard labeur veroverd op de hei.

Doorsneden van onverharde veldwegen en zandige paden is dit gebied lieflijk om aan te zien. Van oudsher staat menige hotwal er model voor landelijkheid. Het is het laatste toevluchtsoord voor de wandelaars van de derde leeftijd uit het aangrenzende tehuis. Meer dan 100 kinderen uit de aangrenzende woonkern met dezelfde naam vinden er recreatiemogelijkheid in volle natuur. Scholen gebruiken het als een didactisch voorbeeld van hoe het vroeger was. Het gebied hoort tot de Vallei van de Holvense Beek. Natuurverenigingen vinden er gelegenheid tot onderzoek naar de laatste authentieke bewoners. Niet meer dan, maar ook niet minder dan 4 landbouwbedrijven vinden er bestaansmogelijkheid. Daarbij mogen zeker de toeleveringsbedrijven niet vergeten worden als men dan toch wil schermen met het begrip werkegelegenheid.

O WEE,...O WEE...O WEE, ECHTER....

Dit gebied ligt tussen de Dorpskern en de Noord-Zuid-Verbinding, een vermomde A24 waarvan alleen de naam werd veranderd, een weg van ergens naar nergens waarvan het nut wetenschappelijk niet is te bewijzen, een monster dat ondertussen de hele streek heeft vernield. De Dorpskern is langs het Oosten reeds ontsloten door een Ring zonder verkeer, want de middenstand wil geen ontlasting van het Centrum. Speculenten van allerlei allooi willen nu ook het Westelijk deel van de Ring en die zou volgens de E39 dringend en noodzakelijk moeten verbonden worden met de A24. Ontsluiten noemen zij dat, leegzuigen heten wij dat. Zien de Middenstanders dat dan niet? En hoe zou dat kunnen gebeuren, denk je? Juist, dwars door het Maesensveld, want dat was de enige overblijvende open plek. Hoe raad je Het?

NOCHTANS...NOCHTANS....NOCHTANS....

De autochtonen hebben zich verzet met hand en tand, getuige hun lange handtekenlijst tegen de aanleg. De burgemeester verklaarde zich schriftelijk tegenstander. Het voltallige gemeentebestuur verwees het onding naar de kelder want de verkiezingen naderden met rasse schreden en de stemmen van het Mesensveld mochten niet naar een andere lijst.

De Ministers van Openbare Werken: Mathot en Dufraigne, schreven dat zij afzagen van deze overbodige en dwaze verbinding en ook Chabert bekijkt het project met zijn bekend scheef oog. Hoge ambtenaren van Bruggen en Wegen noemden de doorbreking van het Maesensveld een voorbeeld van sadisme. Onderwijsinspectie pleitte voor het behoud uit didactisch oogpunt. Boerenorganisaties stonden aan de klaagmuur over de opoffering van niet minder dan 70 hectaren duur verworven landbouwgrond. De natuurverenigingen Isis, Wielewaal, Werkgroep 4 en Panda gingen dwars liggen tegen de aftakeling der Vallei en de teloorgang van deze waterhoek.

Kortom; niemand, maar dan ook niemand was gelukkig met dit nu eens werkelijk overbodig en milieuschennend geval. Het hele ongeluksding verhuisde naar de verdomhoek, het kabaal luidde als de wind na de storm, de belanghebbenden sliepen weer in.

EN TOCH...EN TOCH...EN TOCH....

Zoals met de A24 werd ook hier te vroeg victorie gekraaid. Dacht je, dat de E39 zijn kop in het zand zou steken zoals de Kempenaars? Dacht je dat de E39 zich zo maar 220 miljoen liet ontglippen? Vergeet het maar, dan ken ze nog niet.

Ijverig wroetten hun trawanten verder in het donker. Simpele boerkens werden achterbaks bewerkt met beloften voor bouwplaatsen. Er werd gezwaaid met grote sommen uit de zak van de gemeenschap die dienden als lokaas. Bewindvoerders werden gepaaid met dwaze beloften. Stel je voor: de Gemeente krijgt het Westelijk deel van de Ring gratis als de aansluiting mag worden gelegd. Alsof dat voor de belastingbetaler iets uitmaakt.

En wat gebeurde er? Ze traptten in de val, de vroede vaders voor wie het grote licht alleen maar brandt voor hun eigen zak, de verantwoordelijken die lak hebben aan de centen van de gemeenschap, de basisleggers van een betonnen toekomst zonder eten, de sjacheraars met onze duur bevochten landbouwgrond.

Zijn het echter geen moderne Judassen? Want zonder het gemeentebestuur of de plaatselijke bewoners te kennen werd het zaakje beklonken. Ondanks dat Overpelt zijn buik meer dan vol heeft van die opritten, gaat het Maesensveld eraan. Het werd gewoon verkwansels voor wat centen.

CRISIS: LAAT ONS LACHEN ZEGGEN CVP EN E39.

Dat moet inderdaad de mening zijn van die partij en van die intercommunale. Hoe is anders de hardnekkigheid te verklaren, waarmee hun mandatarissen en de Overpelter gemeentevaders de realisaties blijven nastreven van deze volkomen nutteloze, schandalig dure en milieuschennende projecten, zoals de fel omstreden verbindingsweg tussen de Noord-Zuid-Verbinding en de Ringlaan te Overpelt.

En dit:

ONDANKS de tegenkanting van zovele buurtbewoners, politici, personen uit de landbouwsector en de natuurbeschermingsmilieu's die wel eerlijk en objectief blijven denken en niet ten alle tijde misbruik maken van het gouden kalf der werkloosheid;

ONDANKS de recente onthullingen over corruptie in de sector Openbare Werken in Limburg, die waakzaamheid eisen en geen overhaasting;

ONDANKS de oproep van 17 senatoren bij de bespreking der Begroting van Openbare Werken in de Senaat op 19 mei 11. waarbij zij op een pathetische manier aandrongen de nodige reserve aan de dag te leggen wat de inname der open ruimte betreft.

ONDANKS het feit dat de in aanbouw zijnde verbindingsweg met Hamont enerzijds en de aansluitingsweg voor de gemeente Neerpelt anderzijds alle verkeer weghouden uit de gemeente Overpelt;

ONDANKS het feit dat er reeds drie bestaande, goed uitgeruste en recent aangepaste wegen en één in aanbouw zijnde toevoerweg bestaan;

ONDANKS het feit dat dit voor Overpelt met amper 11.000 inwoners toch ruimschoots voldoende is;

ONDANKS de crisis, waarbij de CVP van iedere KLEINE burger elke frank blijft omdraaien, maar er zelf niet voor terugschrikt meer dan 200 miljoen weg te smijten en te verkwisten aan deze nutteloze oprit

ONDANKS het feit dat er nog maar eens een kanjes van een brug moet worden gebouwd over de spoorweg Antwerpen-Neerpelt.

BESLUIT...BESLUIT...BESLUIT...BESLUIT...BESLUIT...BESLUIT.

Brave burgers, wilt gij blijven knikken als een negerke op een offerblok? Wilt gij deze dictatuur van de sterkste blijven ondergaan? De CVP voelt zich ongetwijfeld de sterkste, maar mag het "recht van de sterkste" blijven gelden in een democratie die naam waardig? Zoals de jongeren uit haar eigen partij het dictatoriale optreden inzake benoemingspolitiek te Overpelt aan de kaak stelde, zo willen wij haar politiek van schijnheiligheid aanklagen: aan anderen besparingen opleggen en de burgers geld aftroggelen om het zelf te verkwisten. Je moet maar durven. En wiens belangen worden daarmee gediend?

De protesten tegen de Noord-Zuid-Verbinding werden steeds op een faire manier gevoerd. Van alle zijden kwam er respons. Alleen de CVP en de E39 doen hardnekkig voort tegen beter weten in. Alleen de CVP en de E39 laptten alles aan hun laars en zwegen als vermoord. Wellicht met de bedoeling een herhaling op te dissen van het verleden. Zij willen ons weer eens voor de voldongen feiten stellen. Zij willen ons weer een provoceren en onze acties dood verven. Daarom de vraag:

CVP en E39: zoeken jullie opnieuw een confrontatie zoals in 1977 ????

Samenstelling: Jef Leijssen.

Functie: aantonen dat de grondhonger van de E39 nog niet is gestild.

Bronnen: documentatie en briefwisseling v/h actiecomitee Maesensveld.

Dossier A24 van het Actiecomitee A24, vierde uitgave.

Nevenfunctie: aantonen dat natuurbeschermers naast natuurbeleven nog andere dingen te doen hebben, en dat er anders alles aangaat.

BEZINNING

ZATERDAG, 8 NOVEMBER 1980 IN DE VOORMIDDAG.

Begrafenis van Eric Deraymaker, de eerste hongerstaker tegen de A24, een der weinigen die bereid waren tot op de bodem te gaan in hun verzet tegen de E39. 21 jaar oud, juist volwassen geworden, juist recht hebbende op eigen zelfstandige beslissingen.

Uit vrije wil is hij heen gegaan naar een ander bestaan. Hij zag het niet meer zitten in die maatschappij, die aaneenhangt van hebzucht en eigenbelang. Vrijwillig ging hij weg, omdat hij de ongelijkheid en de verdrukking niet langer kon verdragen; omdat hij vergeefs protesteerde tegen het gebrek aan open ruimte voor de kleine man, omdat hij niet meer wilde geleefd worden door partij, vakbond of intercommunales zoals de E39 er een is.

En daar stonden wij dan met honderden, geslagen lijk honden door dit onverwacht gebeurde. Daar stonden wij dan in de koude vrieslucht, tussen de opeenstapeling der grafmonumenten of moet ik zeggen statussymbolen die bedolven waren onder de bevroren chrysanten waaraan rijkelijk was verdiend. Daar stonden wij dan onze spijt te verbijten om dit te vroege heengaan, denkend aan onze tekortkomingen, aan onze slappe houding in het gevecht voor een beter leefbare wereld en de opvang der gefrustreerden.

Daar stonden wij dan met honderden, met een krop in de keel te luisteren naar de afscheidswaarden die door Jef Peeters, voorzitter van het Asteicomitee A24, werden uitgesproken in de naam van ons allen.

BESTE ERIC,

Toen ik je leerde kennen als student, voelde ik meteen aan, dat je op die jeudige leeftijd reeds een dieper inzicht bezat in de problemen van onze samenleving dan de meeste anderen. Je naam geen blad voor de mond om openlijk en oprecht, soms met een zekere brutaliteit, je standpunt te verdedigen. Je droomde van een ideale maatschappij, een meer menselijke dan deze waarin we nu moeten leven. Jouw streven naar verbetering bleef niet beperkt tot enkel maar woorden of nutteloos filosoferen. Je zag er niet tegenop om je daadwerkelijk in te zetten en zelfs de nodige inspanningen te leveren, die anderen niet altijd begrepen.

Ik leerde je oprecht idealisme in het bijzonder kennen in de epische strijd tegen de aanleg van een nutteloze en uiterst schennende autoweg A24. De A24, die een symbool was van materialistische winstbejag in het voordeel van enkele goed geplaatsten; ten nadele echter van zovelen, die slechts over geringe middelen beschikten om hun streven naar een humanere wereld te verdedigen.

Met hart en ziel nam je als enige jongere deel aan de hongerstaking, die bedoeld was om openbaar onze standpunten kracht bij te zetten. Het was het uiterste middel om in deze onverschillige wereld de aandacht te vestigen op het goed recht van een machteloze meerderheid.

Je was ook de stuwende kracht in het jongerenfront tegen de A24: je aandeel was groot in de twee scholierenstakingen. Het verwonderde

dan ook niemand dat je, toen de strijd was gestreden, op ons feest werd gelauwerd als één van de 12 meest actieven.

Later heb ik je nog verschillende keren ontmoet op ant-kernenergiebetogingen. Ook daar weer begreep je duidelijk hoe welzijn en menselijk geluk diametraal staan tegenover welvaart en plat materialisme. Bij dit droevig afscheid komt onvermijdelijk de gedachte in ons op, dat er voor overtuigden van Uw soort in deze egoistische en op winstbejag beluste wereld uiteindelijk nog moeilijk plaatsruimte bestaat.

Velen ondergaan onze samenleving gewoon als een ossegespan, dat gedwee de bevelen van de voerman volgt. Ze denken niet, ze worden gedacht; ze handelen niet, ze worden bevolen; kortom ze leven niet, ze worden geleefd. Ook wij, die U hier voor de laatste maal omringen, zijn niet altijd vrij te pleiten van compromissen. Wij trachten op deze manier, hoe moeilijk het voor ons ook is, te leven. Het verwondert ons echter nu niet meer dat er nog anderen zijn die geen compromissen aanvaarden. Zij kiezen vrij en op een heel persoonlijke manier bij het zoeken naar eigen waarden. Dit leidt echter onvermijdelijk tot soms fatale botsingen met de zogenaamde geldende normen van de maatschappij.

Wij nemen thans afscheid van jou met de troostende gedachte dat jouw leven, hoe kort het ook geweest is, voor ons een aansporing blijft om de eerlijke strijd verder te zetten voor de idealen die de gemeenschap ten nutte zijn. Spontaan denken wij hierbij aan 2 bekende uitspraken: "OORDEEL NIET EN U ZAL NIET GEOORDEELD WORDEN" en anderzijds aan de woorden van CICERO: "O praeclorum diem cum ex hac turba et collenvione discedam." "O HEERLIJKE DAG, WANNEER IK ZAL WEG GAAN UIT DE CHAOS VAN DEZE GROTE MASSA."

Als de dagen trager worden
en langzaam het leven rust
keren de dingen weer naar de stilte
en het wachten op de witte winter
de herinnering aan de dood
beeft in de kille mist.

MET EEN KORRELTJE ZOUT

VERGILIUS.

Vergilius leefde in de eerste eeuw voor Christus. Van huis uit was hij boer. Hij probeerde het te maken als advocaat in het toen ook al drukke Rome, maar hij beseftte al vroeg dat hij daarvoor niet in de wieg was gelegd. Terug in de weidse vlakte rond Mantua, met de Dolomieten aan de einder in het Noorden, gaat hij weer boeren.....en dichten. En als reactie op zijn barre Roomse tijd, schetst hij een lieflijk buitenleven. En gelijk had ie. De boer van toen leefde en werkte in harmonie met de natuur, de aarde in de Po-vlakte was vruchtbaar en het klimaat mild. Een beetje werk daarbij was voldoende om te voorzien in de bescheiden behoeften.

Dat staat allemaal ontroerend eenvoudig op het einde van zijn eerste gedichten: "Blijf maar hier eten; er is genoeg: zoete appels, malse kastanjes en een hele keur kazen."

De man wie de uitnodiging geldt zit in nesten: hij moet vertrekken want zijn grond is door de Staat aangeslagen om aan een te oude soldaat te worden geschonken als pensioen. De grond verlaten waarop ouders, grootouders en verder geboren werden, werkten, beminden en stierven, snijdt een boer zoal in zijn vlees. Wat hem daarbij nog meer dwars zit, is het besef, dat die hele onteigeningsoperatie neerkomt op het werpen van parels voor de zwijnen.

Heeft zo'n ruwe krijgsman de "feeling" om te weten wanneer de bomen moeten geplant worden? Hoe kan de met hutsepot en wijn gevulde kazernerat, de malve en de andijvie in olijfolie naar waarde schatten? En kunnen de dieren zijn onbehouden taaltje verstaan? Wedden dat die soldaat het geen jaar uithoudt op de boerderij? Wedden dat hij in Mantua gauw een kroeg gaat openen? En dan is het mooie landbouwbedrijf totaal naar de bliksem. Is dat niet hemeltergend?

Dit gebeurde, beste lezer, in de eerste eeuw vóór onze tijdrekening. Dat in die tijd voor een Via Appia een tiental olijfbomen plaats moesten maken; dat een heirweg naar Tongeren het einde betekende voor een smakelijk stukje paardebloem, dat stuit ons inderdaad tegen de borst. Maar we moeten het de Romeinen vergeven: zij waren toedertijd niet wijzer. Het is vandaag de dag, dankzij de voortschrijdende beschaving, volstrekt uitgesloten dat zo losbollig met onze landbouwgrond wordt omgesprongen.

Nu we met miljarden mensen op dezelfde oude wereldbol aan eten moeten geraken, is het voor iedereen duidelijk dat geen morzel grond wordt aangewend op een verkeerde manier en dat ieders levenswijze sober, eenvoudig en natuurlijk is.

HALES.

LICHTING NATUURGIDSEN PEER 1980

Zoals in de Gidsenwerking 70-80 door de Voorzitter werd gezegd, wordt de cursus voor natuurgids soms ingericht op plaatsen waar een milieuvereniging erom vraagt. Dat gebeurt om jonge of nieuwe krachten aan te trekken, om een vereniging te versterken, om nieuwe groepen uit de grond te stampen, enz...er zijn zoveel motieven voor.

Voot Werkgroep Isis was dat gelijkaardig, maar toch enigzins anders. In het kader van het geplande natuurcentrum, was het noodzakelijk nieuwe elementen aan te trekken, die ieder hun eigen inbreng hebben om de vereniging te steunen in haar werking.

Alhoewel gepland voor 1978 kreeg Isis dan toch in 1979 de kans promotor te spelen voor de 11de lichting van Natuurgidsen. In september werden niet minder dan 86 personen bereid gevonden een gans jaar lang vele dagen van hun vrije tijd te offeren om zich te bekwamen in het leggen van een basis voor de natuurstudie. Voor hen werd een tipje opgelicht van het doek dat hangt over het waardevolle schrijn dat natuur heet. Dat gebeurde in het Parochiaal Centrum te Peer, waarvan wij de beleidvoerders hartelijk danken om de gastvrije ontvangst.

Op de eindzitting van 13 september 1980 bewezen niet minder dan 43 mensen dat zij voldoende karaktersterkte hadden opgebracht om het meer dan een jaar vol te houden. Hartelijke gelukwensen aan allen. Het evaluatiegetuigschrift dat zij vandaag, 3 oktober 1980, ontvangen is dan ook een mooi aandenken. Het is als het ware een bekroning van al die inspanningen. De resultaten van de ondervragingen lagen op een zeer hoog niveau, wat een erg gewaardeerde inzet bewijst. Moge elke gediplomeerde natuurgids de opgedane kennis op een of andere manier ten nutte maken van de gemeenschap. Dat is de wens van de begeleiding die verzorgd werd door Cécile Ulenaers en Jef Leijssen voor wie het een verrijking was met al die gemotiveerde mensen kennis te mogen maken.

LIJST VAN DE GEDIPLOMEERDE NATUURGIDSEN, LICHTING PEER 1980.

Om het mogelijk te maken, naderhand nog eens beroep te doen op iemand of gebruik te maken van het eindwerk, geven wij achtereenvolgens alfabetisch de naam, het adres en de titel van het eindwerk der cursisten.

Aerts Alfons, Doelenstraat, 51, 3540 Heusden-Zolder. 011/43.33.81.
Het dal van de Mangelbeek, Heusden-Zolder.

Bergs Jos, Olmenweg, 38, 3970 Leopoldsburg.
De Heppense Bossen.

Bomans Jan, Kortestraat, 1, 3578 Meeuwen; 011/46.21.72.
De Omgeving van de Bereheide en de Aa-beek.

Boonen Theo, Koleneind, 74, 3590 Hamont.
Wandelgids Beverbeek, Hamont-Achel.

Borgs Karel, Reeënlaan, 2, 3540 Heusden-Zolder. 011/22.91.91.
De Mangelbeekbeemden, Heusden-Zolder.

Capals Paul, Kaulillerweg, 17A, 3570 Grote-Brogel, Peer. 011/46.30.74.
Op de Bos en de Aa-beek, Grote-Brogel.

- Cuyvers Henri, Boseid, 183, 3580 Neerpelt; 011/64.31.10.
Wandelen door de Rooie Pier, Neerpelt.
- Cox Germaine, Populierestraat, 5, 3570 PEER. 011/73.57.27.
In den Brand, Hechtel.
- Deelkens Marcel, Salvatorstraat, 35, 3590 Hamont.
Wandelgids aan het Mulke, Hamont-Achel.
- De Jonghe Anita, Neerstraat, 108, 3980 Tessenderlo.
Opgespoten land te Mol-Gompel.
- Follon Luc, Thomas Watsonlaan, 7, 3581 Achel. 011/64.10.70.
Achel, natuurwandeling met historische elementen.
- Govaerts Eugene, Vismarkt, 29/2, 3980 Tessenderlo.
Gerhagen II, Tessenderlo.
- Hermans Eddy, Neerstraat, 108, 3980 Tessenderlo.
Opgespoten land te Mol-Gompel.
- Houben Henri, Koleneind, 76, 3590 Hamont.
Wandelgids Beverbeek, Hamont.
- Jaspers Jos, Trompetstraat, 9, 3560 Koersel-Beringen.
Wandelen op de Muizenheide te Beringen.
- Kerkhofs Inge, Beemdstraat, 27, 3578 Meeuwen.
Puzzelpad omgeving Berenheide en Aa-beek, Meeuwen.
- Laenen Maria, Asdonkstraat, 31, 3294 Molenstede Diest, 011/33.40.58.
Wandelgids voor Asdonk en omgeving, Tessenderlo.
- Langie Luc, Casinolaan, 116, 3970 Leopoldsburg. 011/34.13.19.
Het Chazalpad en het Koninklijk park, Leopoldsburg.
- Lenaerts Roza, Vrijheidstraat, 35, 3570 Peer; 011/73.57.46.
Wandelen in de Dommelvallei te Peer.
- Meylaerts Rik, Acasialaan, 49, 3573 Wijchmaal.
Wandelgids van het Bolisserbeekgebied, Wijchmaal, Eksel, Peer.
- Noten Leo, Oude Watertorenstraat, 17, 3590 Hamont. 011/44.57.46.
Wandelgids aan het Mulke, Hamont-Achel.
- Nijssen Josée, Solterweg, 23, 3670 Neeroeteren; 011/86.30.37.
Een wandeling in "Den Tösch" te Neeroeteren.
- Onraedt Ludo, Tramstraat, 8, 3970 Leopoldsburg; 011/3417.70 Thijs.
Het Chazalpad en het Koninklijk park, Leopoldsburg.
- Oosterbos Carine, Weg naar As, 51, 3671 Opoeteren. 011/85.60.90.
Een wandeling in de Bosbeekvallei, Opoeteren.
- Peeters Rita, Vismarkt, 29/2, 3980 Tessenderlo.
Gerhagen II, Tessenderlo.
- Royakkers Mia, Simpelstraat, 7, 3688 Kinrooi. 011/86.36.09.
De oude Kuil en De Brand, Neeroeteren, Voorshoven.
- Rutten Jos, Venlose steenweg, 98, 3688 Kinrooi. 011/5655.35. Kupers.
Wandelgids voor het Urloebroek, Molenbeersel.
- Sels Maurice, Bebijnenwinning, 116, 3980 tessenderlo.
Gerhagen I en een Wandelgids voor Asdonk en omgeving, Tessenderlo
- Sleurs Jean-Pierre, Orchideenlaan, 22, 3581 Hamont-Achel. 011/64.28.43Cox
Achel, natuurwandeling met historische elementen.

- Swillens André, Solterweg, 23, 3670 Neeroeteren. 011/86.30.37.
Een wandelweg in "Den Tösch" te Neeroeteren.
- Sijmons Louis, Arkstraat, 22, 3578 Meeuwen. 011/46.13.34.
Wandelgids voor de kleine Heide te Meeuwen-Gruitrode.
- Taens Brunilde, Meeuwerbaan, 52, 3570 Peer.
Wandeling naar Siberië, Peer.
- Vanbuel Reinilde, Meeuwerbaan, 22, 3570 Peer.
Wandeling naar Siberië, Peer.
- Vandesande André, Rechterstraat, 1, 3511 Kuringen 011/22.25.38.
De Borggraaf te Hasselt.
- Vandewal Herman, Torenstraat, 2, 3578 Meeuwen. 011/46.63.37.
De Donderslag te Meeuwen.
- Van Dijck Alfons, Vrijheidstraat, 35, 3570 Peer. 011/73.71.50.
Wandelen in de Dommelvallei, Peer.
- Van Dijck Jan, Asterstraat, 4, 3578 Meeuwen.
De Donderslag te Meeuwen.
- Vanhout Francine, Vliegeneindestraat, 24, 3581 Koersel. 011/42.29.74.
Een wandelroute op het grondgebied van Korpel.
- Van Hout Hélène, Oude Pastorijsstraat, 26, 3581 Hamont-Achel. 64.51.64.
De Tomp te Achel.
- Verlaak Tony, Stappenvekkenweg, 6, 3670 Neeroeteren.
De oude Kuil en de Brand, Neeroeteren Voorshoven.
- Vermeulen Paula, Hasenveldstraat, 1, 3570 Peer.
De Tomp te Achel.
- Wijers Philomène, Pundershoekstraat, 45, 3588 Hechtel-Eksel.
Het domeinbos Pijnven te Eksel.
- Wijnants Nicole, Leukenstraat, 2, 3668 As.
Zoek rust in de Maten te Genk.
- Winters Pierre, Boelehoefstraat, 18, 3580 Neerpelt.
De Watering op de Damsheide te Neerpelt.

DE WINTER.

December legt zich neer
in schone sneeuw verzonken,
het licht zonder verweer
gerezen en verblonken
schiet voor de laatste keer
zijn schichten door de tronken
De wijn van 't oude jaar is weer
tot op de moer gedronken.

Anton Van Wilderode.

Composteren ligt anders. Vanaf '77 draait te Hoeselt het composteerbedrijf voor regio I. Hoe werkt het? Bij aankomst wordt het huisvuil in grote trommels gezift, gebroken en gesplitst; het groot materiaal via een transportband afgevoerd en gestort. Het klein materiaal wordt in "gistcellen" gedeponeerd en na 24 uur in bakken overgezet. Hier bereikt het afval een temperatuur van 55° en alle schadelijke kiemen worden gedood. Na 4 dage legt men het product op rijpingsvelden. Hier blijft het 3 maanden en dan is het klaar voor de afnemers.

In regio III opteerde men voor een recyclagebedrijf dat in 83-84 operationeel wordt. Het is van het type van Wijster (NED) dat onlangs productief werd. Men werkt daar als volgt: binnenkomend huisvuil wordt door roterende hamers kapot geslagen, door een 1ste trommelzeef gedreven voor het uitsorteren van groot plasticafval en langs windfilters gestuurd. Metaal wordt afgescheiden door magneten en niet recycleerbare delen verwijderd (30%). Langs windcycloon en vermaler komt het materiaal in een 2de trommelzeef waar klein plastic en composteerbaar materiaal worden gescheiden. Na verwarmen en drogen wordt zwaar papier afgezonderd door een 2de trommelzeef. In Wijster zit nog glas in het compost maar met een bijkomende "werkingsunit" kan het uitgesorteerd worden.

HET ALTERNATIEF BIJ UITSTEK ligt echter bij Jan met de Pet: de afvalberg drastisch VERKLEINEN en de huisvuilproductie VERMINDEREN. Dit "verminderingseffect" kan ook in de hand gewerkt worden door op microschaal te hergebruiken en te herwinnen, door aanleg van een composthoop, door meermaals gebruik van verpakking, enz...Op industriële schaal kan men de productie van wegwerpverpakkingsproductie ombuigen en het statiegeld voor glazen verpakking terug invoeren. Ook selectieve omhaling is belangrijk: denk aan glas, papier, plastic, olie, autobanden en metalen. Zij zouden selectief door de Overheid moeten gebeuren.

Dit alles vergt van OVERHEID en VERBRUIKER een nieuwe visie en aanpak. Het probleem is alleen oplosbaar door samenwerking tussen beide. Privé-initiatief dient door de overheid gesteund en de bevolking bestendig gesensibiliseerd. Alles moet "soepel" gaan met maar één streefdoel voor ogen: vermindering van de afvalhoop en herwinning van de grondstoffen. Dit vergt echter politieke en sociale moed.... maar die ontbreekt meer dan ooit....helaas.

COMPOST

RECYCLEREN

BESLUIT

[illegible]

Verleden jaar verhoogden we de prijs van Erica, omdat we een klein gaatje hadden in de begroting van de uitgaven. We verlaagden ook het aantal bladzijden. Daardoor is nu het gaatje weer dichtgegroeid. Door al dat gevier zonder volk, is er nu ergens anders weer een gaatje ontstaan. En aangezien ik niet van gaatjes houd, althans niet van dat soort, moet ook dat gaatje weer toe. Daarom handhaven wij onze principes en onze kostprijs. Dus.....

De abonneuten betalen voor jaargang 81: 200 luttele frankskens. Een cadeau-abonnement kost voor 1981 eveneens 200 fr. Alle gidsen krijgen het blad gratis aangeboden, maar van hen wordt een vrije bijdrage verwacht, vóór 10 januari te storten op onze rekening bij Cécile.

Van mijn kant: dank U: drukker, Moederke, Marijke, Cécile, Roger, Gust en alle medewerkers. Ik hoop nog wel eens wat lettertjes te zien van U.

Namens het bestuur van de Werkgroep Limburgse Natuurgidsen worden U naar aloude geplogenheid de beste wensen aangeboden voor een Zalig en Gelukkig Nieuwjaar in 1981 met een goed vooruitzicht op een beter leefbare wereld.

Op de achterflap.....

Wijsheid, weerspiegeld in volkse.....

27

SPREUKEN

Januari: Louwmaand.

Brengt januari ons strenge vorst,
's zomers lijden we honger noch dorst.

Februari: Sprokkelmaand:

februari meg van koude klagen,
toch krijgen we 3 zomerse dagen.

Maart: Lentemaand.

Stof in maart brengt lover en groen,
sneeuw in maart kan veel kwaad doen.

April: Grasmaand:

Aprilvlokjes,
geen meiklokjes.

Mei: Bloemaand:

De avond rood en de morgen grauw,
geeft door de dag het mooiste blauw.

Juni: Regenmaand:

Valt op St Pieter de regen neer,
30 dagen twijfelachtig weer.

Juli: Hooimaand:

In juli grote zomerbrand,
is goed voor lui en land.

Augustus: Oogstmaand.

Noorderwind in augustus opgestaan,
brengt standvastig weder aan.

September: Herfstmaand:

Het weer dat St.Gielis biedt,
eindigt voor de vier weken niet.

October: Zaaimaand.

October groene blaas,
duidt een strenge winter aan.

November: Slachtmaand.

St. Katrien in 't wit gekleed,
7 weken sneeuw ons leed.

December: Wintermaand.

Rijm met wind uit 't Westen,
Doet de stenen bersten.

Nog even een fijnproevertje.....

Het droge rivierbed
ondervindt geen dank voor zijn verleden. (Tagore).